

Datum: 07.07. 2022.

Broj: 02-06-993

TI BiH počeo praćenje predizbornog procesa: Poziv građanima da prijave izborne nepravilnosti

Transparency International u Bosni i Hercegovini (TI BiH) započeo je monitoring predizbornog procesa koji će u naredna tri mjeseca provoditi putem terenskih posmatrača u više od 80 lokalnih zajednica. U fokusu praćenja biće ponašanje stranaka i kandidata, zloupotreba javnih resursa za stranačku promociju, procjena troškova izborne kampanje kao i ponašanje javnih institucija i preduzeća u predizbornom procesu. Takođe, pratiće se i sva kršenja pravila ponašanja u predizbornom periodu kao i prijetnje biračima i svi oblici pritisaka na birače.

Sve uočene nepravilnosti TI BiH će prijavljivati nadležnim institucijama, a na osnovu prvih izvještaja sa terena Centralnoj izbornoj komisiji su već upućene i prve prijave o potencijalnim neregularnostima koje se tiču biračkih spiskova kao i preuranjene kampanje od strane stranaka i kandidata. Pored terenskog posmatranja, ove godine posebna pažnja će se posvetiti praćenju digitalnog i online prostora, a kako bi se utvrdila kršenja pravila ponašanja u predizbornom periodu, izračunali troškovi online oglašavanja i evidentirali svi primjeri preuranjenog ili neprimjerenog plaćenog oglašavanja.

Ti BiH je tokom praćenja predizbornog procesa 2020. godine evidentirao preko 2.400 primjera zloupotrebe javnih resursa za izbornu kampanju, a tokom praćenja samo dva oblika oglašavanja utvrđeno je da su stranke prikrile najmanje 1,6 miliona KM troškova izborne kampanje. TI BiH je u tom periodu uputio više od 120 prijava institucijama, a po brojnim prijavama CIK je izricao kazne političkim subjektima iz svoje nadležnosti.

Zbog toga TI BiH poziva i građane da prijave sve slučajeve nepravilnosti, što uključuje i kupovinu glasova i nuđenja javnih usluga u zamjenu za glas, manipulaciju biračkim spiskovima i izbornog inženjering, prijetnje biračima, zloupotrebe javnih sredstava za stranačku promociju, plaćeno oglašavanje prije početka izborne kampanje i sve druge izborne nepravilnosti.

TI BiH je radi lakšeg prijavljivanja razvio i besplatnu aplikaciju „**Reflektor: Izbori 22**“ pomoću koje građani mogu brzo, jednostavno i anonimno prijaviti sve nepravilnosti i zloupotrebe u toku izbornog procesa. Aplikacija je prilagođena za sve Android i Apple pametne uređaje, može se preuzeti na [ovom linku](#) kao i na web stranici reflektor.ba.

TI BiH ovim putem apeluje na sve učesnike u izbornom procesu da se pridržavaju pravila i zakona koji definišu ponašanje političkih subjekata u periodu od dana raspisivanja do samog održavanja izbora, kako bi omogućili da se izbori održe u pravednoj i fer atmosferi.

Monitoring predizbornih aktivnosti TI BiH provodi u okviru projekta “Podrška građanima u borbi protiv korupcije”, koji finansijski podržava Američka agencija za međunarodni razvoj (USAID), koji sprovodi zajedno sa partnerskim organizacijama, Centri civilnih inicijativa (CCI) i Centrom za razvoj medija i analize (CRMA).